

OPINIONES

FELISIANAE

Sommer 2017

LEDER

Terror, klimaendringer og sultkatastrofer preger nyhetsbildet vårt. Vi klarte ikke å nå FNs tusenårsmål. USA, vestens stolthet, har fått en president som benekter mange av problemene vi står overfor. De fleste av oss har nok fått med seg at nyhetskanalene maler et verdensbilde som er mye mer dystert enn virkeligheten. Likevel føles det som om hvert skritt fremover blir etterfulgt av et skritt tilbake. Før man rekker å løse ett problem, dukker det opp ett annet. Fremgangen, hvis den i det hele tatt finnes, virker så uendelig treig. Er det da noe poeng i å bry seg? Er det noe poeng i å prøve?

Kampen for kvinners stemmerett i Norge var en langtrukken kamp. I årene som fulgte 1913 var det flere andre land som gikk gjennom de samme endringene som ble gjort her til lands. I mange tilfeller blir det hele regnet som en direkte konsekvens av 1. Verdenskrig. "Verden drives fremover med vold og krig" var Skam-Williams forsvar av vold som eneste løsning på vår dags problemer. Kanskje ligger det noe i det. Men vi må likevel ikke glemme de som kjemper i det stille. De som hadde kjempet for kvinners stemmerett i Norge i 30 år før man faktisk fikk allmenn stemmerett. Da var det kvinneforeninger, forfattere og journalister som tok opp kampen i form av demonstrasjoner og litteratur.

Framgangen er treig og sakte, men den er der. Og i mange tilfeller vil man ikke engang få leve lenge nok til å se resultatet av endringene man har kjempet for. Kanskje er vold løsningen i noen tilfeller. Hvem vet? Men man må ikke glemme hvor utrolig viktig de små kampene er. Det nytter å rope ut, å være kritisk og å tørre å stå opp for det man mener er rett. Så vi fortsetter å prøve, for det kan bli verdt det. Det er i alle fall det vi har prøvd å få til i denne utgaven av *Opiniones Felisianae*, men vi har selvfølgelig inkludert noen humoristiske avbrekk til en ellers travel eksamenshverdag.

Redaksjonen ønsker deg god sommer og god lesning!

REDAKSJONEN

Pauline Tomren
Redaktør

Elina Totland
Medredaktør

Synne Nesbø
Layoutansvarlig

Ingeborg Alendal
Skribent, PR

Christopher Rindheim
Skribent, PR

Izabel A. Nilsen
Foto, illustratør

Thea Bergh
Skribent

Hanna Kozak
Skribent

Esther Zijerveld
Skribent, layout

Ida Søvik
Skribent, layout, korrektur

Mathea Skaar
Korrektur, økonomi

Amalie Austgulen
Skribent, illustratør, layout

Maiken Solheim
Skribent, illustratør, layout

Kathrine H. Paulsen
Layout

Yola Keenlyside
Skribent

Anna E. Revheim
Skribent, illustratør, layout

Bidragstere: Victoria Dontsova , Mia Stavland & Benjamin Nordahl

Bruktbutikker i Bergen

Skrevet av Maiken Solheim

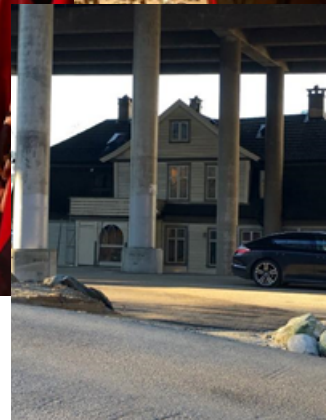
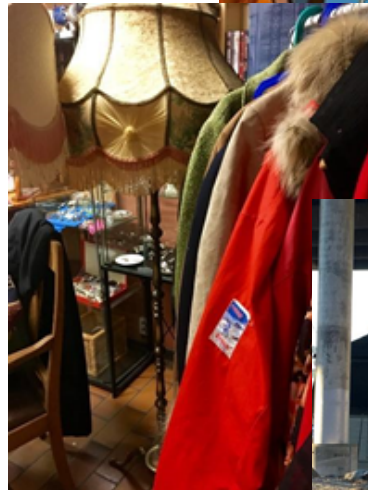
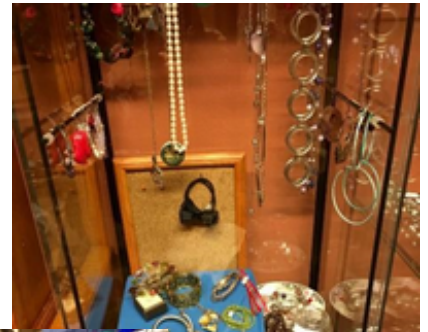
Fordelene ved å handle brukt er mange. Ikke bare er det kult i den forstand at man kan finne noe unikt som ingen andre har, men det er også god kvalitet på tingene eller klesplaggene, og ofte er det billig. I tillegg er det miljøvennlig!

«Save The World & be Unique doing it.»

Miljømarkedet

Professor Hansteens gate 55

Miljømarkedet holder til i Monclairhuset under Puddefjordsbroen. Huset skulle egentlig rives da broen ble bygget, men i dag er det vernet og eid av Norges Miljøvernforbund. At markedet blomstrer gjør at bygningen blir tatt i bruk, og dermed også bevart. På Miljømarkedet kan man levere alle slags gjenstander som man ikke lenger har bruk for. Derfor har Miljømarkedet et bredt utvalg av brukte skatter og man vet aldri hva man vil finne. Bygningsdeler, møbler, sykler og annet nips fyller første etasje, mens andre etasje blant annet har bøker og kjøkkenutstyr. Øverste etasje er et hav av secondhand-klær og sko.

Kleskapet

Skostredet 12

Det er ikke langt å gå fra Katten til Kleskapet sitt lille lokale i Skostredet. Prisene kan være litt høyere enn i noen av de andre bruktbutikkene i Bergen, men alle klesplaggene er håndplukket og fint brukt. I mange bruktbutikker må man gjerne lete en stund før man finner noe fint blant alt rotet, men i Kleskapet er jobben gjort for deg. Rader av retro jakker, gensere, kjoler og sko dekker veggene, og utenfor er det ofte klær på utstilling. Hvis du er på jakt etter unike klær, er Kleskapet perfekt.

Antikustom

Spelhaugen 12, Fyllingsdalen (der biltilsynet holdt til inntil nylig) Antikustom er en ganske ny butikk, som også leier ut retro rekvisitter til filmprodusenter. Her kan du finne gamle reklameskilt, biler, retro lamper og klokker, 70-tallsservise, blader, plakater, solbriller, nips, retro fly -og bilrekvisita, møbler og uendelig mye mer. Forrige gang jeg var der, sto det en rød radiobil midt på gulvet, foran en kasse full av plansjer fra tidligere klasserom. Butikken har også gamle sykler og motorsykler, og masse gjenstander fra det tidligere postkontoret i Bergen. Det er innehaveren av butikken som har stått for samlingen, så han har en historie å fortelle om de fleste gjenstandene. Helt klart den gøyeste butikken i Bergen (synes jeg da). Åpningstider finner du på Antikustoms facebookside.

Andre bruktbutikker som er verdt å besøke:

Vintage Sisters (Nøstegaten 82)

Brukthuset (Nordhagen, Haukeland)

SecondLove (Skostredet 3)

Kirkens Gjenbruksbutikk (Geilovegen 12, Geilo)

(Sistnevnte er en butikk på Geilo, ikke Bergen, men den har så mye gøy at den fortjener en plass her)

Å TENE PENGAR PÅ KRIG

Av Pauline Tomren

Illustrasjon av Anna E.Revheim

Noreg har spelt ei stor rolle i ei rekke fredsforhandlingar og har sidan 1901 delt ut Nobels fredspris. Det er ikkje utan grunn at vi kallar oss sjølv ein fredsnasjon. Det er likevel ikkje alt som tilseier at dette tilnamnet er velfortent: Det siste året har det vore mykje debatt rundt Noreg si rolle som våpeneksportør. Korleis kan det ha seg at eit land som gir seg tilnamnet *fredsnasjonen*, lar seg sjølv tene pengar på krig?

Den Norske stat eig 50% av begge dei to største selskapa i Noreg innanfor produksjon- og utvikling av våpen: Kongsberg Gruppen, og Nammo. I 2011 stod desse for 0.7% av den totale nasjonale eksporten til Noreg. Det meste av salet går til USA og andre NATO land, men noko av det har også gått til andre Europeiske land og til Midtausten. Det er særleg eksporten av våpen til Midtausten som er blitt kontroversiell.

«[...]Norge ikke vil tillate sal av våpen og ammunisjon til område der det er krig eller krig truar, eller til land der det er borgerkrig», står det i det norske eksportkontrollregelverket. Til trass for dette blir det selt «patronar og delar» og «bomber, granatar, torpedoar, miner, raketter og liknande krigsmateriell samt delar dertil» til autoritære regime i konflikt.

Spesielt kontroversielt var salet av militært utstyr til Saudi-Arabia i 2015: Raude Kors meiner at sivile i Jemen kan ha blitt drepne av norske våpen.

Dette har statssekretær Tore Hattrem i utanriksdepartementet avvist. Han seier at Noreg tar avstand frå overgrep mot sivile og at det er uaktuelt å eksportere våpen til Saudi-Arabia. Men det har ikkje hindra oss frå å eksportere forsvarsmateriell for 3.7

milliardar kronar til det same landet. Det består i hovudsak av bestanddelar til militært køyretøy og elektronisk utstyr. Ein kan med andre ord ikkje sei at Norske våpen direkte har tatt livet av sivile i Jemen, men Nicholas Marsh, som er ekspert på internasjonal våpenhandel, meiner likevel at såkalla *b-materiell* (militært utstyr som ikkje er våpen, men som likevel er nødvendig for gjennomføring av militære operasjonar) kan vere avgjerande for å kunne gjennomføre for eksempel bombetokter.

Afrah Nesser, ein menneskerettsforkjempar frå Jemen, er ikkje nøgd med støtta frå vestlige land til Jemen:

”Europa og USA tjener jo på krigen i Jemen. Våpeneksportørene ser på krigen som lukrativ business. Jo lenger krigen varer jo mer penger tjener de vestlige statene på våpeneksporten.”

Ein kan altså seie at Noreg, til trass for strenge reguleringar for våpeneksport, tenar pengar på krig. For eit land som ser på seg sjølv som ein fredsnasjon, er det kanskje ikkje ideelt. Som komikar Fredrik Steen seier:

”Kvar ein spore til politisk motstand mot både våpenindustrien eller norske krigshandlingar, vil framleis berre stå fram som symbolske blaff.”

Vi trur på fred, vi har ein idé om fred, og vi kan på ein god dag sjå for oss kor idyllisk det hadde vore, men inntil vidare får det gå som det går.”

OPINIONES FELISIANAE med Harm & Hegseth

Av Elina Totland og Ida Søvik

Er det én ting vi trenger i verden, så er det glede. Vegard Harm og Morten Hegseth gir oss dette, og masse masse kjendissladder. 11.mai hadde guttakrutt livepod i Bergen, hvor redaksjonen i Opiniones Felisianes var frimodig nok til å spørre om noen minutter til å intervju dem. Svaret kom kjapt, og vi røska fort sammen noen spørsmål fra redaksjonen og spørsmål fra våre trofaste lesere. En salig blanding av livsproblemer og spørsmål om videregående ble besvart.

Dere har en enormt populær podcast som både byr på kjendis-sladder, men også mye om privatlivet deres. Hvordan ble det dere to i et podcaststudio?

- Vi hadde gjort *Panelet* en stund sammen, og så ble vi sendt opp i studio av. XXX. Vi skulle egentlig bare snakke om kjendiser og slikt, men endte opp med å bruke en halvtime på oss selv i samme slengen.

Oponiones Felisianes har mange trofaste lesere, spesielt er klamydiakroken veldig populær. Vi har fått inn et anonymt spørsmål fra en leser som lurte på hvordan hun skal få seg sex? Hun har type, men det skjer tydeligvis ikke mye på den fronten. Hvilke tips har dere til henne?

- Altså, tydeligvis vil jo denne jenta ha sex og det er jo bare bra. Du må ikke tenke at ingen vil ha deg, for det stemmer ikke. Pynt deg og, dra ut på kvelden og finn noen du vil ligge med. Du kommer til å få napp!

Hun har jo type da, så det er jo gjerne greit å holde på forholdet.

- Har hun type? Det fikk ikke vi med oss. Drikk deg full og ligg med han.

Hvordan var videregående for dere?

- For meg (Morten) så var det dritt viktig å ha gode karakterer. Jeg

var del av en frikergjeng som sydde sine egne klær, røykte hasj og hørte på Led Zeppelin. Vi pleide å sitte på vårt eget bord i kantina.

Vegard: Når jeg begynte i første klasse, så hadde jeg ikke mange venner, men etter hvert så ble det så mye bedre - for jeg fant min gjeng, og alt det der. Var på russebuss og levde livet!

Har dere forandret dere noe etter videregående?

- Ja, Vegard er blitt mindre soss, men jeg er blitt mer soss

Katten er jo en veldig samfunnsengasjert skole, og det nærmer seg stortingsvalg til høsten. Hva skal dere stemme?

Morten: Jeg hadde stemt Venstre hadde det ikke vært for at jeg fikk FrP inn i regjering, så jeg kommer til å stemme SV til høsten. Nei, kanskje Bjørnar Moxnes. Han er kjekk.

Vegard: Jeg stemmer blankt.

Hva er den verste kjedisen dere vet om?

Vegard: Jeg vil liksom ikke si at jeg hater noen, for det blir så kleint.

Morten: Justin Bieber.

Er dere sammen på fritiden?

- Nei. Vi har nok med hverandre på jobb.

Hangover-cure?

Morten: Masse sjokolademelk, sex og et glass vin.

Vegard: Kokain. Neida, gå en tur og

mønsj som bare det. Kos deg med fyllesjuka.

Tips til å overleve eksamen?

Morten: Jeg hadde ikke lest et kapittel i boka, så natten før eksamen kokte jeg meg en kanne kaffe, og leste over tusen sider på en natt. Fikk A, så det må jo ha funka. Men jeg fikk spørsmålet om å reflektere rundt stoffet, så hvor feil går det an å ta?

Vegard: Du skal stresse litt, men du må ikke tenkte på det som en svær greie. Jeg kjøpte noe mat og leste litt. Overlevde.

Hva synes du, Vegard, om at de la ned Vine?

- Ikke noe stort sjokk, jeg var jo ferdig med det. Er litt redd for at jeg har mista en del av de vinesa, men den appen hadde ikke overlevd i dag med kun 7 sekunder snutter.

Verst og beste med videregående?

Vegard: Nå kan jeg sitte tilbake å se at fy søren, jeg hadde jo ikke noe problemer. Vent til du blir 20 og livet slår deg i fleisen. Det er problemer det. Jeg savner russetida noe så jævlig for da var jeg på mitt lykkeligste.

Morten: Verste må jo være å vente på at livet skulle starte.

Vegard: Folk må jo gjerne være det verste da.

Morten: naturfag og matte var og ganske kjipt.

Vegard: SPANSK FOR FAEN!

Esther's interesting corner for people who are interested

Life's paradoxes

In logic, literature and mathematics

Written and illustrated by Esther Zijerveld

Illustration by Amalie Austgulen

Around 2000 years ago the Greeks defined a paradox ('paradoxon') as contrary to expectations, existing belief or perceived opinion. Therefore, depending on your own opinion and context, anything could be paradoxical – if you were an alien, you might be surprised when you arrived on earth seeing that the sky is blue.

Fact:

When landing on Mars, the cameras were adjusted for the sky being blue. This showed Mars in a pinkish light. They found out that the sky on Mars is actually a purple colour due to frequent sandstorms scattering light in a different way to air molecules on earth.

However, for the sake of this article, I will assume that I am addressing an audience that have their current home address on earth. By assuming this, it is inevitable that you will all have very similar experiences to each other and that will lead to the following being paradoxes for many of you. You may for example be familiar with these:

When you drink hot tea, you cool down. The more you fail, the more likely you are to succeed. The best ideas come when you're thinking about something else.

Paradoxes are most significant when they contradict the generally accepted or common knowledge. For a paradox to be accepted as a paradox it should be paradoxical for a large group of people. It is like a joke needing most people to laugh for it to be accepted as funny. This is true for all areas of knowledge. Areas such as literature may be more open to paradoxes turning up as they base their knowledge on opinion and thoughts which in themselves can always be questioned. In these fields, paradoxes can be a source of amusement, fascination and a different way of looking at things. However, in areas such as mathematics and science, paradoxes can be more difficult to handle – they can contradict the observed or the rigorously proven. A paradox's contribution to daily life should therefore not be underestimated. They have played an important role in furthering our understanding of the world around us.

Pure paradox enjoyment

To start our paradoxical journey, I will begin with some simple logical paradoxes. As Thor Heyerdal said: "Progress is a man's ability to complicate simplicity." We must therefore begin simply in order to progress.

A logical paradox can be a self-contradictory statement – rather than contradicting belief it contradicts previous logical conclusions or assumptions. For example, try making an assumption about the statement below and see how it contradicts itself.

This statement is false

If you presume the statement is false, it means it is not false. It is therefore true, which is wrong according to your original presumption. Similarly, if you presume it true, it is false, which is not true. In short, the mind boggles. This is a paradox due to the statement being true and false at the same time. In contrast, one of the following statements **can be proven true**. Which one is true?

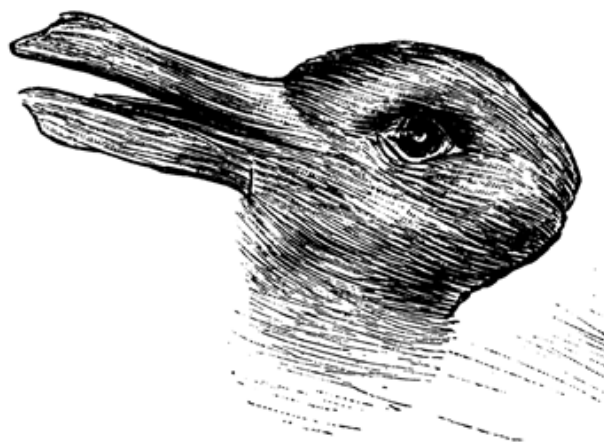
A. The number of false statements here is one.

B. The number of false statements here is two.

C. The number of false statements here is three.

D. The number of false statements here is four.

A paradox can also be in the form of images. Is this a rabbit or a duck?

Paradoxes in thought

In literature, **paradoxes make a reader think about an idea** in an innovative way. As I have previously mentioned, paradoxes in opinion and thought can also prove to be amusing due to their absurdness. For example:

"All animals are equal, but some are more equal than others". George Orwell (Animal Farm)

This is paradoxical because the definition of equal is infinitely narrowly defined in mathematical subjects. Either things are equal, not equal or close to equal ($\approx$). However, George Orwell manages to play on the seemingly loose definition of equal in politics – The government in the novel claims that everyone is equal but it has never treated everyone equally. It is the concept of equality stated in this paradox that is opposite to the common belief of equality. [4]

Paradoxes in truth

Would you believe me if I said that 0.9999..... equals 1?

In fact any nonzero terminating decimal (with infinitely many trailing 0s) has an equal twin representation with infinitely many trailing 9s (for example, 8.32 and 8.31999...). Although a paradox, this can be proven true in different ways:

What is 1 divided by three?

$$1/3 = 0.33333.....$$

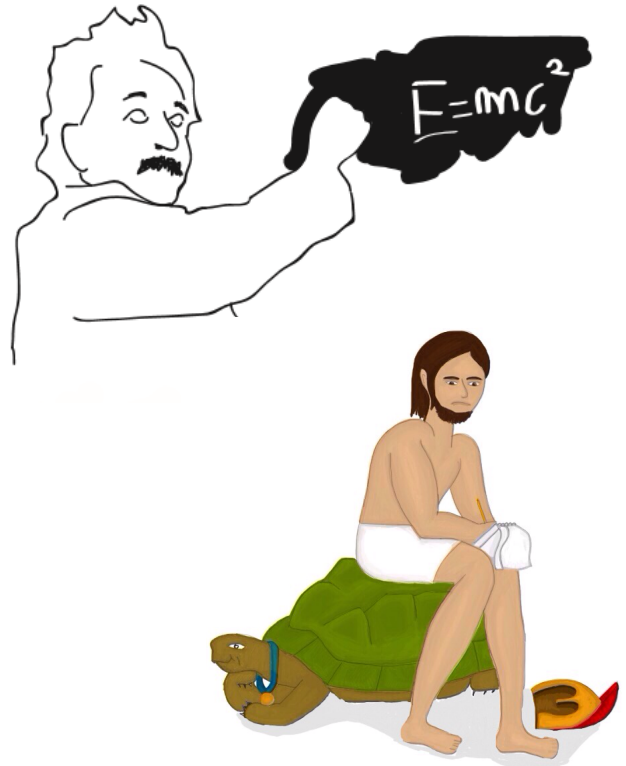
Multiply by three:

$$1/3 * 3 = 1 = 0.99999....$$

If you are interested it can also be proved by digit manipulation and infinite series. I can bore you with it if you want! However, this has been long accepted by mathematicians so is therefore seen only as paradoxical in terms of the person's view of what is counter-intuitive rather than questioning mathematical truth.

Paradoxes in previously accepted truth

Wave-particle duality is one of the most well known of science contradicting human perception itself. As Albert Einstein wrote: "It seems as though we must use sometimes the one theory and sometimes the other, while at times we may use either. We are faced with a new kind of difficulty. We have two contradictory pictures of reality; separately neither of them fully explains the phenomena of light, but together they do."

Lastly, an apparent paradox: (Is the conclusion correct?)

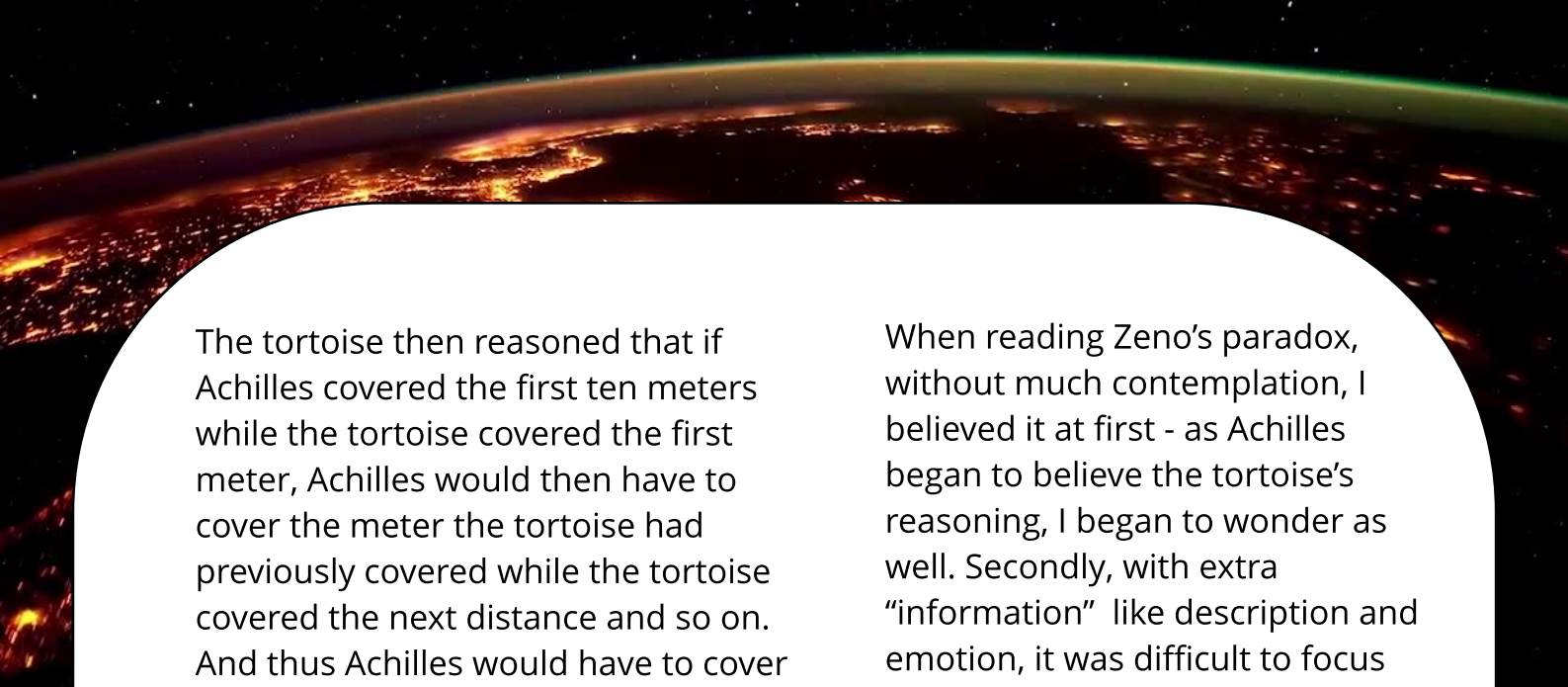
Zeno's paradox of the tortoise and Achilles

The original starts like this:

The Tortoise challenged Achilles to a race, claiming that he would win as long as Achilles gave him a small head start. Achilles laughed at this, for of course he was a mighty warrior and swift of foot, whereas the Tortoise was heavy and slow.

"How big a head start do you need?" he asked the Tortoise with a smile.

"Ten meters," the latter replied.

The tortoise then reasoned that if Achilles covered the first ten meters while the tortoise covered the first meter, Achilles would then have to cover the meter the tortoise had previously covered while the tortoise covered the next distance and so on. And thus Achilles would have to cover an infinite number of points, never catching up with the tortoise.

"And so you can never catch up," the Tortoise concluded sympathetically.

"You are right, as always," said Achilles sadly—and conceded the race.

This paradox leads to the conclusion that **all motion is impossible**, (motion is an illusion), for to move any distance one must move an infinite number of small intermediate distances.

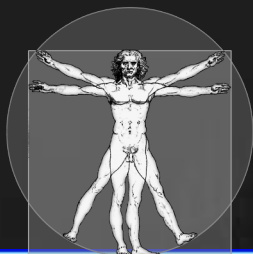
However, there is a flaw to Zeno's logic. Clearly, when distance is divided, the time it takes to cross that distance (at the same speed) is also divided, so at some point these will become infinitely small, resulting in both the time and distance to converge to a finite number.

I believe that the way a literary paradox is written plays a big part in the interpretation of it.

When reading Zeno's paradox, without much contemplation, I believed it at first - as Achilles began to believe the tortoise's reasoning, I began to wonder as well. Secondly, with extra "information" like description and emotion, it was difficult to focus on the relevant information which led me to blindly accept the paradox.

I would like to leave you with my last paradox

'I have been lying throughout this text- am I lying now?'

Hvordan leve av kroppen

Det sliter hardt på lommeboken når du er elev i dag. Utstyrsstipendet dekker absolutt ikke alle utgiftene som en elev har i løpet av et semester. Så hva er vel ikke bedre enn å tjene litt ekstra cash, når pengene ikke rekker?

Av Anna E. Revheim & Benjamin T. Nordahl

Illustrasjoner av Anna E. Revheim

En løsning er f.eks å tre inn i de voksnes verden ved å skaffe seg en deltidsjobb så du kan få litt i lommeboken. Problemet for mange er at de har ikke tid. Skole, lekser, øving til prøver, trening, kamper, sosiale aktiviteter gir ikke mye fritid til overs. Det er rett og slett ikke tid for en jobb inni mellom alt dette. Da er det ikke en dum idé å tjene penger på noe som uansett ville gått tapt.

Egg

For kvinner kan det være mulig å selge egg. Vi kvinner mister mange egg i løpet av livet. Selve prosessen ved å hente egg ta rundt 30 min, men det er mange tidkrevende forbredelser som må gjøres. Alt er vel verdt det når du kan hjelpe et par som sliter med å få barn. Ikke bare nok med det så kan du tjene opptil \$8000 for hver donasjon du gjør.

Sæd

For menn er dette en enkel å skaffe, for å ikke snakke om en "glede å skaffe". På en uke kan man få en del i lommeboka. En utfordring er at sæd-bankene har mange krav for donorene. Alt fra alder, høyde, sykdom, og utdanning. Om man blir godkjent kan man tjene \$1 000 i måneden.

Kroppsdeler	Pris
Egg	\$8 000
Sæd	\$1 000
Hår	\$ 70 per 25, 4 cm
Hud	\$ 10 per 6, 45 cm ²

NB! Om man ikke selger til banker kan denne metoden ende opp med å bli dyrere, grunnet at noen kan kreve barnebidrag.

Hår

Selv om det er mer moralsk å sende dem gratis til folk som kan trenge hår i form av parykker, kan man også selge det. Tenker tjen penger der du kan tjene noe. Her er det hårets lengde og sunnhet som gjelder. Farging og bleking er kjøpere dessverre ikke interessert i. Du kan også tjene bra på dette med opptil \$70 for 25,4cm.

Hud

Dette er mer risikabelt, men fortsatt en mulighet. Hvis du er villig til å ta risikoen kan du også tjene gode penger på dette med opptil \$10 for 6,45cm².

Hvis du virkelig er desperat etter penger har vi løsningen for det også (se neste side).

Her finnes to måter å kunne håve inn penger på. Ved å selge på det lovlige markedet får du mye mer for varene enn på det "Svarte Markedet".

Kroppsdel	Pris	Lovlig
Hjerte	\$ 119, 000	\$ 990, 000
Lever	\$ 157, 000	\$ 557, 000
Nyre	\$ 262, 000	
Livmor	\$ 45, 000	

Livmor

For kvinner finnes det også enda en løsning, hvis du er desperat etter penger. Dette vil være å selge livmoren din. For livmoren kan du tjene hele \$45 000 på det svarte markedet. Desverre så er det ulovelig å selge det på det lovlige markede.

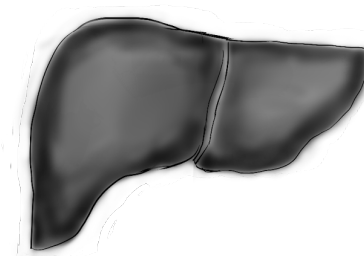
Nyre

Nyrene kan selges for en god pris på det svarte markede. På det svarte markede i USA kan du få opptil \$262 000 for hver av nyrene. Vi anbefaler å ikke selge begge nyrene.

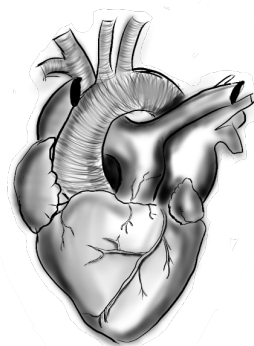
Lever

Leveren har en god pris på både det svarte og lovlige markede og kommer garantert til å gi deg litt ekstra lommepenger. På det svarte markede kan du få opptil \$157 000 for leveren din. Hvis du bestemmer deg for å gjøre det den lovlige måten er det ikke bare tryggere, men du kan også få mer lomme penger. På det lovlige markede kan du få opptil \$557 000.

Hjerte

Hvis du virkelig er så desperat etter penger kan du allting ta å selge hjertet ditt. Dette vil si at du personlig ikke kan bruke pengene, men du kan få gode penger for det både på det svarte markede og lovlige markede. På det svarte markede er prisen for et hjerte rundt \$119 000. Hvis du bestemmer deg for å gå den lovlige veien kan du få \$990 000.

Dette er bare noen av kroppsdelene du kan selge for å få litt ekstra lommepenger. Etter å ha lest denne artikkelen kan det hende du innser at kroppen din ikke bare er livet ditt som er verdt mye. Kroppen din er også verdt en del

PS. Støredeler av dette er uloveig i Norge.

Plastforurensning i havet

Av Yola Keenlyside

Illustrasjon av Amalie Austgulen

Plastforurensning er et voksende problem som forblir aktuelt hele verden over. Men hvor mye forurensning av plast er det egentlig i havet, og hvor stort er plastforurensningen i den norske kysten? Har vi funnet en løsning på hvordan vi kan kvitte oss med plasten i havet? Og ikke minst, hvordan kan hver og en av oss bidra til å holde havet rent av plast?

Hvor omfattende er problemet?

Ifølge FN lander det årlig 8 millioner tonn plast i havet, og ifølge Greenpeace dumpes det en lastebil hvert minutt i havet verden over. En annen rapport fra World Economic Forum forutsier at i 2050 vil det være mer plast enn fisk i havet. I dag er det anslått at det er over 5 billioner plastbiter som flyter rundt i havet. Siden dette er vanskelig tall å forholde seg til kan du tenke deg at det tilsvarer vekten av 60 000 utvokste elefanter.

Konsekvenser lokalt og verden over

Et stort problem med plast er at det forblir i havet og at det brytes ned til mikroplast. Flytende plast akkumuleres i enkelte områder, som følge av naturlige havstrømninger og jordens rotasjon. Når det samles i større mengder, kaller vi det for søppelhav. Det største og mest kjente finnes i Stillehavet og heter "The Great Pacific Garbage Patch", og er tre ganger større en Spania og Portugal til sammen. Dette søppelhavet har vært oppdaget helt siden 1970, i tillegg finnes det fire andre slike hvirvelstrømmer i verden.

Plastforurensning fører til store konsekvenser innenfor det marine dyrelivet. Mer enn 800 marine arter er påvirket av plastforurensning, og det blir antatt at plast dreper over en million sjøfugler, hundretusen sjøpattedyr og et ukjent antall av fisk og skilpadder hvert år. Plast kan være farlig på mange måter. For det første kan dyr lett sette seg fast i tråd, garn og andre søppelrester. Som oftest

fører dette til at dyrene dør. I tillegg kan dyr innta plast som mat. Enten de forveksler plastbiter med mat, eller de spiser andre dyr som har plast i magesekken.

Problemet med mikroplast

Et alvorlig problem med plast er at det tar lang tid å bryte ned. En plastflaske vil ta 450 år til det brytes ned til små plastbiter, nemlig til mikroplast. Alt plast som er mindre enn 5mm regnes som mikroplast. Ofte inneholder mikroplast organiske miljøgifter, og i tillegg tar det til seg andre giftstoffer. Disse miljøgiftene påvirker dyrene som spiser plasten på en rekke ulike måter. Etter at plasten spises løser giftstoffene seg opp i magen. Noen effekter hos dyr er hormonforstyrrelser som er med på å redusere fruktbarheten, men også andre kroppsfunksjoner blir nedsatt, som for eksempel temperaturregulering og immunforsvaret. Mikroplast kan bli spist av blant annet plankton, en veldig viktig matkilde til mange andre havdyr. Når mikroplasten forblir i dyrene, blir den overført til mange større organismer i næringskjeden. Dermed kan altså mikroplasten bli servert på våre middagstallerkener.

Nylig har forskere fra Bergen funnet at hele 27% av torskene i havnebassenget har slukt plast. Det mangles en del mer forskning på hvilke konsekvenser mikroplast egentlig har på oss mennesker.

Plastforurensning er også et problem i Bergen

Eksemplet på torskestudien er bare et av de alarmerende sider ved plastforurensningen i vårt nærmiljø. Mange forbinder plastforurensning kanskje først og fremst med større og mer folkerike deler av verden som Asia, USA og større Europeiske land. Dessverre blir det i økende grad omtalt i våre egne norske kystområder. Bare i år har det blitt gjort et sjokkerende funn rett ved Bergen: En utrolig sjelden hval, gåsenebbhvalen, har blitt funnet dødssyk utenfor Sotra. Etter at han ble avlivet har zoologer fra UiB funnet hele 30 plastposer i magesekken til hvalen. Grunnen til at hvalen døde var at han sultet i hjel, fordi plastposene har tettet igjen magen og dekket over tarmtottene, der det tas opp næringen til kroppen.

Hva gjør Norge?

Faktisk er Norge et av de flinkeste landene til å gjenbruke plast. I følge FN gjenbruker vi og ni andre Europeiske land omtrent 80% av plasten. Plastforurensning blir tatt alvorlig i Norge og forsøpling på landet og havet er forbudt etter norsk lov. I tillegg vektlegger Norge flere konvensjoner, som for eksemplet OSPAR, for å beskytte det marine miljøet. Fiskeridirektoratet samler opp rundt 1000 garn og annet fiskeutstyr hvert år. Det finnes også en norsk strandryddedag siden 2011, og årlig deltar det et voksende antall frivillige engasjerte. I fjor ble det samlet inn 377 tonn marint avfall på ryddedagen. Problemet med mikroplast er økende i verden. Selv om Norge sammenlignet med andre land har relativt mindre forurensning av plast i naturen, så er også her mikroplast et voksende problem. I Norge anslår miljødirektoratet at de største kildene til mikroplasten er slitasje av bildekk, gummigranulat av kunstgressbaner og maling av fritidsbåter. Regjeringen planlegger derfor å fremme tiltaksplaner i løpet av våren, som blant annet innebærer mer miljøvennlige alternativer enn gummigranulat på kunstgressbaner.

En 22åring har muligens funnet en billig og effektiv løsning

Det er ingen tvil om at plastforurensning i havet er et globalt problem som krever internasjonalt samarbeid. Boyan Slat (22) fra Nederland har kanskje funnet den beste løsningen så langt på hvordan verdenshavene kan ryddes av plast. Inspirasjonen fikk han som 16 åring da han var på ferie i Hellas. Mens han dykket i havet observerte han flere plastposer enn fisk i havet. Siden plast ikke forsvinner av seg selv lurte han på hvordan det skal være mulig å rydde opp plasten i havet. Boyan Slat er også grunnleggeren av prosjektet "The Ocean Cleanup". Etter en Ted talk fra 2012 fikk han mye støtte, derifra begynte han og over 100 frivillige ingeniører å utvikle den første prototypen .

Konseptet skal kunne rydde 42% av "The Great Pacific Garbage Patch" i 10 år. I dag er den første prototypen, en 100 meter flytende barriere, allerede sjøsatt 23 km fra den nederlandske kysten. Konseptet Boyan Slat utvikler, benytter seg av de naturlige hav og vindstrømmene. Dette vil være med på å redusere de store kostnadene som ryddesystemer nå til dags medbringer. I tillegg baserer ryddesystemene seg så langt bare på fartøy med nett, noe som vi også fange opp maritimt liv. Dessuten vil det ta tusenvis av år med de gamle systemene til å rydde havet fra plast, mener Slat. *"Vi ønsker å utnytte energien som allerede finnes i de naturlige havstrømmene. Det vil være mye billigere enn konvensjonelle metoder."* Allerede senere i året skal de sjøsette den første funksjonelle piloten i Stillehavet. Om piloten funker vil bety mye for planen om å installere en fullskala versjon i 2020, som skal rydde store mengder plast i "The Great Pacific Garbage Patch".

Hva kan jeg gjøre?

Selv om hver enkel person kanskje ikke tror at den utgjør stor forskjell, så kan alle til sammen få mye til. Vær med å holde miljøet rent rundt deg! Husk å pante plastflasker og sorter bort forskjellig type avfall. Hvis du vil bidra enda mer kan du jo delta i strandryddedagen, som arrangeres av Hold Norge rent, eller planlegge dine egne strandryddedager med venner.

Et hvert hotell er likt

Av Christopher Rindheim

Illustrasjon av Anna E. Revheim

Et hvert hotell er likt, eller? Jo, rommet inneholder en seng som aldri er helt rett fordi den ikke er din, et bad, minst et nattbord og kanskje et skap om du er heldig, ikke sant? Svaret er nei. Man skal ikke langt ned i Europa før man finner hoteller med merkelige spissfindigheter, policyer eller som bare helt enkelt kan stemples som merkelige totalt sett.

Noen hoteller er ikke nødvendigvis hundre prosent merkelige, men er med på trender som ikke er gunstig for gjesten. En slik trend er hoteller med såkalte «svenske senger». Dette er senger, trolig fra Ikea som består av en lav ramme rundt madrassen som er dekket av et sengeteppe. Hvorfor er dette et problem? Jo, sengeteppeet skjuler rammen, og da ser man ikke den skinneligg-massakrerende kanten. Da er det praktisk å benytte seg av resten av sengen til å ligge strak ut å jamre mens man konsentrerer seg om ikke å besvime. Fordelen er at man har et permanent arr på leggen som gir deg evig påminnelse om å sjekke at sengen i hotellet ikke er en svensk seng.

Frokost er en enkel affære på hotell, den er enten inkludert eller ikke. Det blir litt problematisk for store hoteller å holde styr på alle gjestene som skal ha frokost, likevel innføres ikke et system som holder styr på hvem som har frokost uansett. Dette stemmer for de aller fleste hotellene i verden. I et lite hotell i Berlins tidligere «østkant» driver man med frokostbilletter! Hotellet har kanskje bare fire rom, men man må jo holde godt styr på wursten sin. De fire rommene var såpass små at de hadde plass til en dobbeltseng, men hva gjør man når man leier ut et trippelrom? Jo, da tar man en ekstraseng, og tar vekk puten, og dytter hele sengen under det vegghengte nattbordet slik at plassen på sengen minskes med en femtedel.

Noen steder burde virkelig ikke vært hotell. Gamle boligblokker fra sovjettiden går herunder. Rommet (og blokken generelt) er sparsommelig innredet. Florlette gardiner som ikke blokkerer lyset og en plassering slik at solen alltid står på, fører til en ugudelig høy temperatur døgnet rundt. Om ikke rommet ble brukt som torturkammer, gikk virkelig det hemmelige politiet glipp av en god sjanse. I det minste har man den lille balkongen, som man med riktig utstyr kunne demontere uten problem. Trolig var toalett papiret fra de fineste sovjetiske overskuddslagrene, omslaget rundt hadde påskrift fra alle de landene som var under sovjetisk styre. Det hadde flere funksjoner, blant annet som sandpapir.

Enkelte ganger har man ikke planer for et bestemt hotell, man ønsker å finne et koselig lite gjestehus på landsbygden i Frankrike. Det er da man kommer over skrekkehotellet til den franske damen. Resepsjonisten dukker plutselig opp. Det finnes et ledig rom. (og godt var det fordi det finnes ikke noe mer i ganske stor omkrets.) Hun måtte vite om du skulle ha frokost, og dette måtte hun vite med en gang før middag ble servert, man svarer lykkelig uvitende ja. Middag bestod av en bestemt meny med to valg til middag og dessert. (Hva var det som hang i taket?) Da middag var servert besto den av pølser, poteter og noe annet, selv om det er av liten betydning hva det var da alt smaker det samme. (Det er virkelig noe merkelig som henger i taket) Bordet ved siden av deg får servert en dessert bestående av et utvalg med oster. Ut fra deres respons, smaken på hovedretten finner du ut at du plutselig ikke ønsket dessert, og at du må hoppe over frokosten da du skulle av sted veldig tidlig i morgen. Det slår deg plutselig hva som henger fra taket i spisesalen, jo der henger en gul spiral med fluepapir, med noen riktig feite fluer på. Fordi du nå hadde pålagt deg selv å reise tidlig, ble det en tilsvarende tidlig kveld. Søvn ble så som så da spørsmålet «Om noe skjedde med meg helt her ute, ville noen noensinne finne det ut?» hang sentralt gjennom hele natten. Dagen etter snek du deg ned en mørklagt gang og trapp, plutselig dukket den franske damen opp og sa god morgen, før hun forsvant videre ned den mørke gangen.

Om du nå sier «det der kunne helt sikkert vært meg» vet du at definisjonen av hva som er hotell synker litt hver gang du ender opp på et slikt sted. Mens du for 5 år siden mente et hotell skulle ha små flasker med sjampo og såpe, er du nå svært fornøyd når det er akseptabel kvalitet på toalett papiret.

LIVERPOOL

Av: Ida Søvik

Idolisering møter virkeligheten

I dag er det å være en fotballsupporter en livstil, en deltidsjobb – ja, nesten en religion! Mange begynte sikkert tidlig med støtte fra fotballgale pappa eller mamma, der kjærligheten til laget videre eskalerte. Men hva skjer når årevis med idolisering møter virkeligheten?

Klokken var rundt 14.00-15.00 da vi - utslitte - ankom *Albert Dock* i Liverpool. Etter 6 timers søvn, sammenlagt 3 timer kjøring og 4 timer fly med en mellomlanding, var vi godt lei av hverandre. Slik begynte vår høytidelige tur til vårt fotballags hjemby.

Liverpool er ganske lik Bergen

Dersom man – utilsiktet - har bygget opp en forventning oppover årenes løp, treffer som regel virkeligheten deg litt ekstra hardt, idet man oppdager at *sånn er det ikke*. Mine forventninger til Liverpool var at den bestod av hyggelige mennesker, forbløffende severdigheter og kanskje et lite snev av følelsen av å være hjemme (til mitt forsvar har jeg glorifisert Liverpool – byen og fotballaget – så lenge jeg husker, så forventningen kan ha vært litt naiv). Slik er det altså ikke.

Man kan trygt si at Liverpool er ganske lik Bergen. De er ikke så entusiastiske når det kommer til turister (spesielt når de kommer i grupper), de virker ikke så pratelystne og de unngår helst øyekontakt – eller noen helst form for

kontakt – dersom det er mulig. Dette gjelder så klart ikke alle – bare noen av de i Albert Dock-området. Andre likheter mellom byene er at det stort sett regner – hele tiden. Når det kommer til severdigheter derimot, er Liverpool en veldig vakker by. Der står det bygninger fra forskjellige tidsepoker sammen side om side, modernitet vs. det tradisjonelle. Det eneste en nordmann (meg) la merke til var det *uvanlige* flate terrenget, de *identiske* rekkehusenehusene og søppelet i de mindre kjente gatene.

Forberedelser før kampen

Vi var i Liverpool i en uke, der vi selve fotballkampen tok sted den femte dagen – så da den tiden kom var vi forberedt. Dagen i forveien fikk vi en guidet tur rundt Anfield stadium – inkludert presserommet, garderobene og selve fotballbanen. Under turen fikk vi vite om stadionets, samt kubbens, historie. Fra manageren Bill Shankly sin kjærlighet til 'You'll Never Walk Alone' av Gerry and the Pacemakers til hvordan tilskuerne løste bare-ett-toalett-på-stadionen-problemet sitt ved å urinere over gjerdene som før separerte spillerne fra fansen. Etter 'tour'en fikk vi gratis adgang til LFC museet. Der har de nylig åpnet opp *the Steven Gerrard Collection*, som er en utstilling dedikert til den tidligere Liverpoolkapteinen og som inneholder drakter og pokaler fra høydepunktene i hans karriere. Andre forberedelser var å finne supporterutstyr. I gaten nedenfor det kjente radiotårnet, ligger det en supporter-butikk ved navn *Liverpool ONE*. Den var full begge gangene vi var der, noe som sikkert har med at beliggenheten er litt mer sentral enn det *Liverpool Supporter Shop - Anfield* er.

Kampdagen

På selve kampdagen var vi klare. Kledd i Liverpooltrøyer, dekket av sjal og luer, tok vi taxi fra Albert Dock til Anfield. Vi var fremme tre *timer* før avspark. For å få tiden til å gå drog vi til en pub en av taxisjåførene hadde tipset oss om, og *der*

var det mange. Det å dra på en pub før og etter en kamp er selvsagt ikke uvanlig, men så mange røde trøyer har jeg aldri sett før! Det at menneskene i Liverpool er lik de i Bergen stemmer på mange måter - for om dagen kan de være tilbakeholdne, men om kvelden (og forhåpentligvis etter et barbesøk) er de de mest utadvendte og morsomste personene jeg har sett. Alle sang – tonedøvt - til *Three Little Birds* av Bob Marley, fremmede tok *high five* etter dobesøk og sammen gikk vi til stadion.

Gatene var fulle av folk, og alle skulle se oppgjøret mellom **Liverpool og Arsenal**. Etter at vi kom oss gjennom rotasjonsporten, ut til tribunen og videre til plassene våre, var det 20 minutter til kampstart. Det var oppvarmingen til Liverpool som ble første *reality check*. Vi satt altfor langt oppe til å se ansiktene eller skjortenumrene deres, men vi kjente heldigvis igjen skikkelsene deres. Men da supporterne tok til å synge *You'll Never Walk Alone* forsvant skepsisen.

For å være helt ærlig; så husker jeg ikke mye av kampen. Jeg fikk rett og slett blackout. Men jeg husker hvordan alle i folkemengden omfavnet hverandre da Liverpool scoret og hvor mye de bannet da Arsenal satt inn 2 – 1-målet. Jeg husker også hvordan supporterne ved siden av meg ropte ut sanger de hadde lagd til hver spiller, og hvordan vi uten hell prøvde å synge med. Men det som sitter mest er hvordan hele Anfield brølte i lykkerus idet Liverpool satt inn 3 – 1. Så for å gjøre svaret kort til spørsmålet hva skjer når årevis med idolisering møter virkeligheten: ikke mye. Kanskje det ikke lever opp til forventningene, men en uforglemmelig opplevelse blir det uansett.

Royal Liver Building

Radio Tower

Matkøen

Albert Dock

Hald meg tilrekneleg

Av: Ida Søvik

Illutrsajon av Anna E. Revheim

TÅKA LÅG TETT OVER BURETTSLAGET. Frå grusvegen kunne ein sjå silhuettar av dei høge bygningane, på kvar si side av vegen. Toppetasjane deira var ikkje å få auge på. Det tjukke, gråe sløret hindra lyset frå himmelen i å nå buplassane. Det einaste lyset å finne var lysa frå vindauga. Dei lyste sterkast nede ved bakken, og blei svakare og svakare ettersom ein såg oppover. Eg likte dette vêrfenomenet. Spesielt når tåka låg tett, og isolerte meg frå dei uforståelege omgjevnadane. Det fekk meg til å gløyme- gløyme verkelegheita. Gløyme verkelegheita, og fokusere meir på det som verkeleg betyr noko for meg. Nemleg deg.

Ho låg i senga då eg forlèt ho. Vi hadde elska og opphaldt oss i senga timesvis etterpå, før eg blei nøydte å dra. Timesvis med min varme hud mot hennar kalde. Ho var alltid kald. Det var derfor ho trong meg, trong meg til å halde henne varm. Men sjølv sagt; eg trong ho også. Ho var den einaste grunnen til at eg haldt ut. Henne og skjønneheita hennar. Det grå-blonde håret som låg som eit reir over puta kvar morgon, før eg kjemte det. Den vakre, halvopne munnen eg alltid prøvde å lukke, men som alltid sneik seg opp att. For ikkje å gløyme dei vakre auga hennar, like mystisk og grå som tåka. Alt ved ho hald meg tilrekneleg, haldt meg saman. Men det kunne ingen frå verda utanfor forstå. Dei ville sikkert prøvd å halde oss frå kvarandre hadde dei funne det ut. Allereie dagen etter eg hadde plukka ho opp, byrja dei å sjå annleis på meg. I staden for dei mørke blikka dei sendte – du sendte - då dei trudde eg stod med ryggen til, fekk eg heller mysande auge. Mysande auge og utvida naseborer.

I lunsjpausen bestemte eg meg for å dra heim. Då eg kom gjennom døra til blokka, gjekk eg forbi den halvrustne heisdøra mot trappa, og tok sats så eg hoppa opp tre trinn om gongen. Du skjønner, eg var utolmodig etter å sjå henne. Etasjedøra knirka idet eg

gjekk gjennom ho. Det var då eg brått stoppa opp. For på den sommarbrune dørmatta til leilegheita di låg det aviser, postkort og reknningar – dagens post. Posten du vanlegvis henta i lunsjpausen grunna den øydelagde brevsprekken i døra di. Vi hadde då ofte møtt på kvarandre i trappa, du ned og eg opp, men ord hadde vi aldri veksla. Blikk derimot. Dine gnistrande og elles kalde. Det å halde pusten pleidde du også å gjere; eit skarpt inntak av luft i toppen av trappa før du desperat slapp den ved døra. Eg visste aldri kvifor du gjorde dette. Blikket mitt flytta seg frå dørmatta, for ved den brune potta med dei lilla blomane såg eg veska di, men kvar var du hen?

Lyden av dørknirking traff øyret mitt igjen. Det gjekk kaldt gjennom meg, for ho kom ikkje frå etasjedøra denne gongen. Den kom frå leilegheitsdøra mi - det var der du var. Kvifor? Kva hadde du her å gjere? Eg kunne ikkje la deg finne henne, du ville aldri ha forstått kor sårt vi trong kvarandre, korleis ho haldt meg tilrekneleg. Det ville ikkje dei andre utanfor heller. Aldri har eg kryssa den korridoren så fort som då, frå den skinande sida til den diffuse. I enden av korridoren er det ein smal, mørk gang inn til høgre, men då var den ikkje mørklagd. Ei tynn stripe med lys kom frå døra til leilegheita mi, og det var ikkje det einaste som kom ut. Skritta dine og den hakkete pusten din blei tydlegare jo nærmare eg bevegde meg. Eg visste at du hadde sett henne. Skritta dine stoppa brått idet du høyrde dunket av døra som lukka seg. Lyset frå vindaugget avslørte kvar du var i rommet. Den fargelaue silhuetten din stod midt i rommet. Då du fekk auge på meg byrja du sakte å gå bakover. Det rann vått nedover dei bleike kinna dine, og fekk dei til å glinse. Du skalv. Det gjorde eg også. Eg var redd - du ville ikkje forstått det, ikkje då. Sjølv om du stod der, inne hos meg, så høyrde du framleis til i verda utanfor. Du tilhøyrde dei som ville ta ho frå meg. Kva skulle eg så gjere? La deg gå? La deg ta ho frå meg?

Dei neste minuttane gjekk fort. Skriket ditt skar gjennom lufta. Eller det gjorde det, før det fort blei kvelt av henda mine. Pulsen dunka hardt mot fingrane mine, som om den gjorde motstand. Det gjorde for så vidt du også, men som i takt med pulsen din gav du sakte opp. Du såg på meg med store, våte auge idet du kollapsa i fanget mitt. Ei tåre rømte frå augekroken din og trilla nedover. Eg følgde den med fingrane mine. Kjærteikna sporet den lét etter seg på sida av ansiktet ditt. Med eitt verka ansiktet ditt plutselig så annleis- så fredfullt. Eg lente hovudet mitt i nakkegropa di, og pusta djupt inn den behagelege lukta. Hårstråa dine kilte nasebora mine. Ei kjensle av lykkerus fylte meg, og eg klarte ikkje å slutte å smile. Vi kunne hjelpe kvarandre, du og eg. Snart ville du byrje å bli kald.

Snart ville du trenge nokon til å kjemme håret ditt og lukke igjen munnen din om morgonane. Og snart ville eg trenge ei som deg, ei ny skjønnheit, til å halde meg tilrekneleg.

Tåka låg tett over burettslaget. Frå grusvegen kunne ein sjå silhuettar av dei høge bygningane. Eg hadde nettopp flytta henne. Lagt ho tilbake der eg plukka ho opp. Før var ho den einaste grunnen til at eg hald ut dei uforståelege omgivnadane rundt meg. Ho pleidde å vere alt som haldt meg saman. Ho pleidde å ligge i senga mi. Men no ligg du der.

Ei Kjærlighetsærklaring

Av: Elina Totland

eg sviktar ofte
ting tar tid
slik er det ofte

du har óg svikta ofte
ting tar tydeligvis tid hos deg óg
slik er det ofte

men eg sviktar deg ikkje når du verkeleg treng det
men du sviktar meg når eg verkeleg treng det
og slik har det vore den siste tida

i går, for eksempel
eg var på vei inn til deg
kjenne varma di kome rundt meg

men du slapp meg ikkje inn
du ville ikkje ha meg
eg trur vi må slå opp

kantina, eg vil alltid elske deg
men du elsker ikkje meg
hade

PS:

eg kjem tilbake til deg
men kun dersom du klarer å
HALDE OPNINGSTIDENE DINE

Kattens tabloid:

Den ultimate guide til norske kjendiser

Av: Elina Totland og Ida Søvik

Illustrasjon av: Ida Søvik

Har du ofte tenkt at Norge er et land med få kjendiser? Du kan ha rett, men vi skal guide deg gjennom det vi mener er kremen av kjendis-Norge.

Thomas Hayes

Hele Norges kjekkas fra serien Skam. Drømmen til både jenter i tenårene og kvinner i 50-årene. Denne listen hadde ikke vært komplett uten SKAM-William.

Vegard Harm

Altså, trenger vi forklare hvorfor Vegard Harm er på denne listen? Veien til fame begynte da han fikk kjendisstatus på Vine (RIP), da han enda gikk på videregående. Videre har han fått fast plass i VGTV sitt kjendispanel, med Morten Hegseth som sin partner i humor. Podcasten Harm & Hegseth anbefales til de som lur på hva som beveger seg i kjendis-Norge og generelt.

Stian Blipp

Bergenser. Moromann. Danser. Programleder. Er det noe Stian Blipp ikke kan?

Cezinando

Han har ligget med Sophie Elise. Han går i pysjamaslignende silkebukser på scene, men er fortsatt kulere enn de fleste av oss. Personlig håper vi Cezinando har plass til oss i sin vennegjeng.

Lothepus

Oddas store helt. Lothepus er dynamitt om dagen (vi tuller ikke, han holdt på å sprengte fjeset av seg for ikke lenge siden) og dynamitt om natten (dette vet vi egentlig ikke, men vi kan spørre kona). Lothepus får det ukjente bondeland til å virke sexy (- det gjør Ida også).

Sophie Elise

Bloggeren Sophie-Elise må være Norges svar på Kim Kardashian. Begge tar selfies. Begge har skrevet bok (riktignok hadde Sophie ord i sin, menmen). Begge er også flinke til å promotere seg selv.

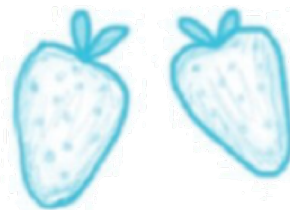
Elise By Olsen

Gjerne ikke like kjent for alle, men Elise By Olsen er 17 år med erfaring som moteredaktør i 4 år. Dessuten er Elise god venn med Cezinando.

Den store is-testingen

Av Hanna Kozak

Illustrasjoner av Amalie Austgulen

Mandag den 20. mars har vi redaksjon-gjengen bestemt oss at vi skal teste is for å være best forberedt til sommerferien, som det tross alt ikke er så lenge til likevel. Ja, når man skal overkomme prokrastinering så må man jo begynne et sted. For mange av oss var det den beste skolelunsjen vi noen gang har spist. Men uansett, vi har testet is fra forskjellige merker, og her kommer resultatene, slik at alle sammen er godt rustet når is-sesongen er i gang.

Førstemann ut er:

"WANTED Billybob butternutter pecan"

Terningkast: 2

Testpanelet vårt har bestemt at den burde ha i mye mer non-stop, og at den var litt for lik billige 17. mai is. Litt syrlig i starten ifølge enkelte medlemmer av testpanelet.

Nestemann er:

"Sirkusis"

Terningkast: 2

Testpanelet vårt har bestemt at den burde ha i mye mer non-stop, og at den var litt for lik billige 17. mai is. Litt syrlig i starten ifølge enkelte medlemmer av testpanelet.

Så er det "the ultimate cure for break-up blues", eller, **"Dream yoghurtis"** med sjokoladesmak, sin tur

Terningkast: 5/6

Testpanelet var litt uening der.

«Den sjokoladesmaken» Veldig søt is med en veldig bestemt sjokoladesmak.

Når vi testet den, følte vi oss skikkelig sunne før vi innså at den faktisk hadde bare 8% yoghurt i seg. Jaja, sånn er livet vett'u.

Så er det :

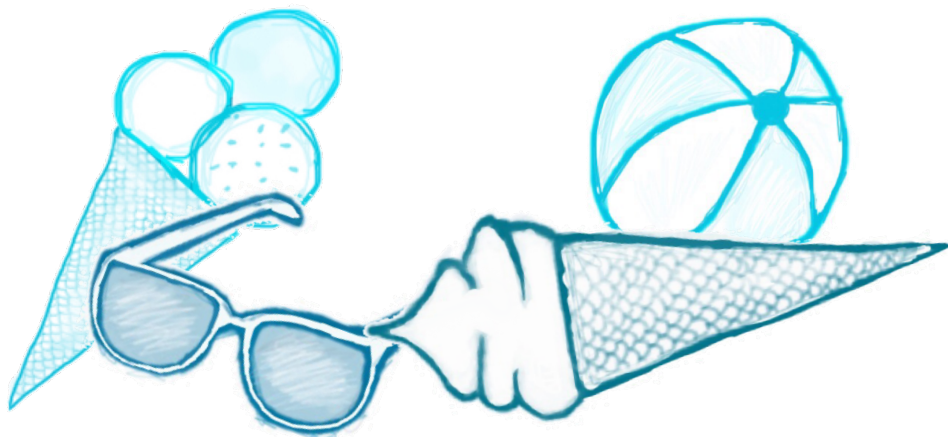
"Snickers is"

Terningkast: 6

Testpanelet har enstemmig avgjort at dette er perfektjonen i seg selv.

Noen av oss var litt mer kreative og begynte å blande isene til slutt. Dermed har de kommet til en konklusjon at blanding av WANTED og dream yoghurt sjokoladeis var goals, så det anbefales på det sterkeste å prøve.

Vi håper at teksten har vært til nytte og ønsker alle sammen lykke til men resten av skoleåret og en god velfortjent sommerferie!

6 Gode grunner til å sykle

Av Yola Keenlyside

1. Sykling er miljøvennlig: Sykling slipper ikke ut noen drivhusgasser som forurensar luften i motsetning til andre transportmidler. Det er da mye bedre for miljøet dersom du velger å bruke sykkel din istedenfor å ta buss eller kjøre bil.

2. Du slipper å stå i trafikkø: Mange kjenner seg nok igjen ved å stå i trafikkø, særlig når det skjer et ulykke i nærheten eller det opptrer tekniske feil ved bybanen. Da kan man rett og slett bli litt irritert, spesielt hvis det er noe viktig man må rekke. Dette stresset slipper du selvfølgelig når du sykler.

3. Det er sunt: Mange i dagens samfunn sliter med å holde seg fysisk aktiv. Å sykle kan være en fin måte for å bevege seg mer i hverdagen. Det er absolutt sunt for kroppen, og sykling er en sport som ikke belaster knærne, i motsetning til andre idretter som for eksempel jogging. Dessuten gir fysisk aktivitet glede ved å slippe ut endorfiner. Ved å være mer aktivt kan du også få bedre søvn. Bonus: Hvis du velger å sykle til skolen, har du unnagjort dagens aktivitet uten å miste mye tid. Du bruker jo uansett tid når du er ute og reiser.

Illustrasjon: Amalie Austgulen

5. Sparer ventetid på buss: Er du en av dem som må ta buss og bybane/tog? Kanskje kjenner du deg igjen med å kjede deg ved å vente på offentlige transportmidler? Da blir det et godt alternativt å sykle istedenfor, fordi da slipper du den kjedelige ventetiden. Bonus: Om du sykler raskt tar det deg ikke mye lengre tid enn dersom du hadde valgt buss istedenfor.

4. Reduserer stress: Dette punktet er knyttet til den forrige grunnen. Fysisk aktivitet gir ikke bare glede, men det kan også redusere stress. På skolen kjenner nok mange seg igjen i stressende situasjoner, og de fleste av oss har vel masse å gjøre. Da kan sykling også være en fin pause fra den travle hverdagen.

6. Kan spare penger: Hvis du greier deg helt uten å bruke penger på transportmidler er det helt supert for lommeboken.

Buns of Sunshine

Ingredienser:

- 1 liter melk
- 300 g smør
- 250 g melis
- 1 pose tørrgjær
- 0,5 ts koriander
- 1,5 kg hvetemel
- 1 egg (til pensling)

Steketid:

250°C midt i ovnen,
7-10 min

Mengde: ca. 40 boller

Hvordan gjør jeg dette?

1. Varm melken, smøret og melisen i en kasserolle til smøret har smeltet. Her er det viktig å passe på at det ikke blir for varmt!
 2. Bland resten – tørrgjær, koriander og hvetemel – oppi en bolle. Husk at deigen skal heve i denne bollen, så her har størrelsen noe å si.
 3. Hell smørmelken over i bollen, bland til du har en fast deig og sett den til heving. La den være tildekket, helst et varmt sted, i ca. 1 time.
 4. Når deigen er ferdighevet bør du varme ovnen til 250°C før du ruller ut bollene.
- Dersom du vil ha enda større boller, kan du sette de til etterheving – men hvis ikke er det bare å kaste de i ovnen (midterste rille).

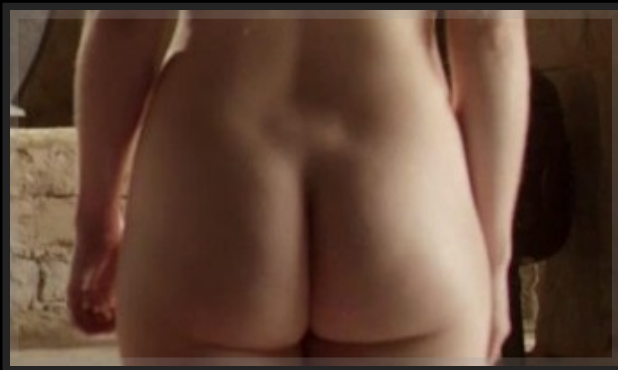
Game of Butts and Boobs

Emilia Clarke (også kjent som Daenerys Stormborn of the House Targaryen, the First of Her Name, the Unburnt, Queen of the Andals and the First Men, Khaleesi of the Great Grass Sea, Breaker of Chains, and Mother of Dragons i serien Game of Thrones) blei spurt, på den raude lauparen, om ho kunne tenkt seg å spele eit spel kalla Game of Butts. Det bestod av bilete av rumper frå serien Game of Thrones, der ho blei nøydtt til å gjette kven den tilhøyrte. Ho synes det var gøy – og det synes vi også! Derfor har Opiniones Felisianae laga ein eigen og utvida versjon av dette. Velkommen til The Game of Butts and Boobs!

1.

2.

3.

4.

5.

6.

Fast: 1) Daario Naharis (Michiel Huisman), 2) Daenerys Targaryen (Emilia Clarke), 3) Jon Snow (Kit Harrington), 4) Ygritte (Rose Leslie), 5) Gendry (Joe Dempsie), 6) Cersei Lannister (Rebecca van Cleave)
FUN FACT: Lena Heady (som spelar Cersei Lannister) nekta å vise seg naken, så dei blei nøydtt til å leie inn ein body-double - altså Rebecca van Cleave.

Horoskop

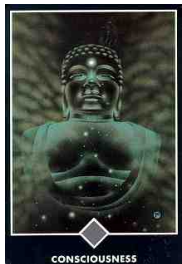
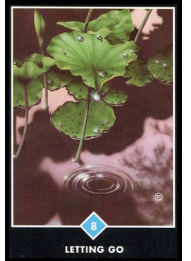
Tror du fremtiden står skrevet i skyene? Mener du at spådomskort kan tolke dine indre energier, eller at stjernenes posisjon avgjør karakterene dine? Da har du kommet til riktig side i skoleavisen! I Kattens Horoskop går nemlig stjernetitting og tarotkort hånd i hånd, for å finne ut hvor nettopp du bør dedikere din energi i tiden fremover.

Skrevet av: Thea Bergh

Væren (21. Mars – 19. April)

Tarotkort: Eight of Water: Letting Go

På Letting Go-kortet er det avbildet et lotus blad som gir slipp på en enkel vanddråpe. Dette er øyeblikket hvor dråpen overgir seg til gravitasjonen, og mister sin tidligere identitet i det den slutter seg til vannet under. For Væren betyr dette kortet at noe skal avsluttes eller fullføres, enten det er et vennskap, en jobb, et hjem eller noe helt annet. Det er på tide og gi slipp, uansett hva det måtte være. Du er forbi *the point of no return*, og må la gravitasjonen og universets krefter gjøre sin jobb.

Tyren (20. April – 20. Mai)

Tarotkort: Ace of Clouds: Consciousness

Consciousness-kortet viser Buddha som har klarert sinnet. Å trekke dette kortet betyr at Tyren nå står sterkt i sitt eget sinn. Dette er tiden for å gå i seg selv, og prøve å løse de vanskelige problemstillingene, eller bare til å sitte i en park og fundere over filosofiske ting.

Tvilling (21. Mai – 20. Juni)

Tarotkort: Major Arcana: Past Lives

Past Lives viser mange skikkelser. Kortet handler om karma og livsmønstre, og for Tvillingen vil det si at det er på tide og analysere hvilke stier du trår, hvilke mønstre du lager, og hva det sier om hvor du er på vei. Når du gjenkjenner egne levevaner eller finner spor i beslutningene du tar, blir det lettere å forstå hvor du er på vei og hva du vil med tilværelsen.

Krepsen (21. Juni – 22. Juli)

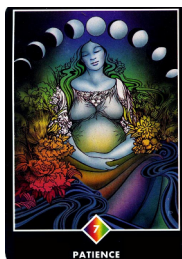
Tarotkort: Five of Clouds: Comparison

Dette kortet er ganske straight forward. Som Kreps, legger du for tiden for mye energi inn i å sammenligne deg selv med de rundt deg. Kortet sier at den rette sti ikke blir funnet gjennom å måle seg opp mot andre. Fokuser på deg selv, og vær fornøyd med å oppnå ditt eget fulle potensiale.

Løven (23. Juli – 22. August)

Tarotkort: Six of Clouds: The Burden

Kortet ber deg som Løve om å bruke tid fremover på å skille mellom det som er dine egne drømmer, og det andre forventer av deg. Det er bare 24 timer i døgnet, og du rekker aldri de mål du har satt deg om du må fortsette å bruke energi på å blidgjøre alle andre.

Jomfru (23. August – 22. September)

Tarotkort: Seven of Rainbows: Patience

Om du er født i Jomfruens tegn, blir du nå bedt om å ta et skritt tilbake. Ikke rush med og ta noen beslutninger akkurat nå. Det er på tide og være passiv, og se på vindene snu rundt seg mens du selv rolig holder deg der du er.

Vekten (23. September - 22. Oktober)

Tarotkort: Major Arcana: No-Thingness

Vekten er for øyeblikket innvevd i noe de mangler kontroll over, enten på innsiden eller på utsiden. De kan føle seg flytende, uten noe å gripe tak i, fremtiden kan virke usikker og nåtiden fremstår som fremmed. No-Thingness-kortet, eller Shunyata, har mye frykt knyttet til seg, og også en følelse av disorientering. Kortet ber Vekten om å heller nyte tomrommet mellom innpust og utpust, og å betrygge seg med at mye bra svever i luften.

Skorpion (23. Oktober - 21. November)

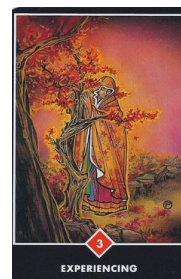
Tarotkort: Nine of Water: Laziness

Dette kortet forteller at Skorpionen for tiden lar sin overlegne side blomstre frem, og går blindt rundt i troen på at alt som må gjøres er gjort. Kortet viser en mann på et basseng-resort som sipper piña colada og ikke enda har giddet å snu seg for å se at bakken er i ferd med å sprekke, et klart tegn på at stedet han tror er endestoppet er i ferd med å gå i oppløsning. Det kortet ber deg som Skorpion om å gjøre, er å lete etter veien videre, uansett hvor god piña coladaen er.

Skytten (22. November - 21. Desember)

Tarotkort: Three of Fire: Experiencing

Har du noen gang hatt lyst til å klemme et tre? Om du er Skytten er tiden inne for å gå ut i skogen og gjøre nettopp det. Kortet ber deg skille mellom en opplevelse og å oppleve. En opplevelse er den typen som kan kapres på film eller postes på Instagram. Å oppleve handler om og i øyeblikket bruke alle de tilgjengelige sansene og bare føle, som for eksempel følelsen av å gå ut i skogen og klemme trær som en eller annen tulling. Kortet ber Skytten om å ta seg tid, og å se etter tegn du før ikke har sett.

Steinbukken (22. Desember - 19. Januar)

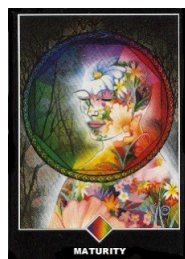
Tarotkort: Two of Fire: Possibilities

Som Steinbukk er du på et bra sted akkurat nå. Du er rolig og klarsynt i mens et hav av muligheter ligger utstrakt foran deg. Dette er tiden for å ta beslutninger og å pushe sine egne grenser. Barrierene er dine egne konstruksjoner som du aktivt opprettholder. Passer hindrene i hverdagen og nyt livet, det er sjeldent livet er så smud som nå.

Vannmann (20. Januar - 18. Februar)

Tarotkort: Major Arcana: Aloneness

En av Gautam Buddha's viktigste bidrag til menneskets spiritualitet, var å oppfordre sine disipler: Vær ditt eget lys. Når alt kommer til alt, må vi alle gro styrken til å komme oss gjennom mørket uten kart, guide eller ledsagere. Kortet ber deg skille mellom ensomhet og å være alene. Du er ikke alene når du er alene - du er ensom. Ensomhet er når du savner det andres tilstedeværelse, og går rundt og tenker på det som mangler. Ensomhet er en negativ tilværelse, i mens å være alene er svært positivt. Aloness-kortet handler om å fylle seg selv med sin egen tilstedeværelse, og oppfordrer til å ta ansvar for egne valg.

Fisk (19. Februar - 20. Mars)

Tarotkort: Ace of Rainbows: Maturity

Dette kortet tyder på at Fisken har gode tider i vente. Du har lenge jobbet mot noe, og basen din er nå sterk. Det er på tide å samle inn gevinster og å vente seg suksess, hell og lykke. Treat yo self.

Klamydia- Kroken

Har du spørsmål om kjærleiken, kjønnssykdommer eller sex? Da har du kommet til riktig krok! Vi anser ikke oss selv som genier innenfor verken medisin eller love, men svarer så godt som vi kan på det meste.

Kan man få klamydia i øyet?

Ja, hvis man tar seg i øyet rett etter at man har onanert. Dermed er du safe så lenge du ikke tar på deg kontaktlinser rett etter "kosetid" ;)

Kan man få klamydia av å sitte på et dosete som noen med klamydia har brukt?

Chlamydia trachomatis lever ikke lenge nok på dosete til å infisere deg, uansett hvor rask du er med å slide inn etter forrige do-besøkende, så nope.

Kan man få klamydia i rumpen?

Man kan få klamydia av både vaginal, oral og anal sex. Det finnes mange måter å ha sex på, og det finnes også mange måter å få klamydia på. Bruk kondom.

"Jeg har alltid trodd denne spaltet het "klamydiaKROKEN" noe jeg mener er et mye bedre navn"

Fordi ingen andre valgte det

En svært beklagelig skrivefeil førte til spørsmål som dette. Selv om det logiske er å tenke seg at det er en skrivefeil, spesielt når man vet at spalten har hatt navnet "...kroken" og "...korken" ikke gir noen mening.

Jeg har fått et utslett, det har begynt å gjøre litt vondt... hva skal jeg gjøre, huden min har blitt litt gul og klumpete rundt anus...

Gå til lege mann, skoleavisa kanke hjelpe deg der beklageligvis.

Dersom du må bruke "har" i spørsmålet ditt til klamydiakroken, gå til lege med spørsmålet ditt.

Hva skal du gjøre hvis du liker en venn, men du vet ikke om vennen liker deg?

Jeg lukter ung kjærleik, hashtag cuuuuute. Uansett, så er det ikke et feilfritt svar som funker for alle, men du

kan tenke på det slik: Å bryte ut av friendzonen er som å svømme utover et tjern med middels til lave svømmeferdigheter. Ta et svømmetak utover, sjekk om du kan stå der. Ta et til, og sjekk om beina dine fortsatt finner bunnen av tjernet under deg. Om ikke, må du svømme inn til venneland igjen. Om du derimot kan stå der, med hodet over vannoverflaten, så kan du fortsette å svømme utover. Got it?

Mange har sine egne måter å takle dette på. "Bare hopp i det" er det mange som ville sagt. Det er ingen fasit og kanskje du kan finne en metode som går bra for deg? Om ikke du klarer å si det ansikt til ansikt, kan du kanskje snakke med personen på melding, og på den måten får litt distanse? Det er vanskelig å gi kjærlighetstips med så lite å gå på.

Jeg er ensom

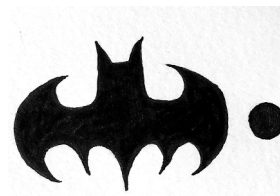
Join skoleavisen om du liker slikt, join noe annet om du ikke liker skoleavisen! Jeg tror Katten har en sjakkklubb, og så er det jo elevrådet og Hugin. Du er jo så heldig som går på skole i sentrum av en supermega-kulturell by, så det er MASSE å finne på! Man kan ta yogatimer, dansetimer eller bli frivillig i veldedige eller religiøse organisasjoner. Du kan lære deg fjellklatring eller Martial Arts, ta matlagings timer eller bare henge nok rundt McDonalds på torgallmenningen, der møtte jeg en av mine bestevenner liksom.

Vi vet ikke noe om dine tanker rundt hvorfor du føler deg ensom, men kanskje du bør møte noen andre mennesker som har interesser som deg. Forsøk å finne en interesseklubb som passer for deg. Det kan kanskje hjelpe å forsøke noe nytt?

Hvem er det som skriver klamydiakroken?

Ja, det kan du lure på :) Batman

LESERBREV

Hei, først og fremst vil jeg si at dere har gjort en god jobb og at det var kjekt å lese avisen. Syntes det er kult med å ha en skoleavis og at elever faktisk tar seg tid til å lage den.

Det jeg ble litt irritert og frustrert over var svarene på spørsmålene i klamydia-kroken. I hovedsak det spørsmålet som omhandler det å miste jomfrudommen.

For det første gjør det vondt om jenten ikke våt nok fordi det blir «motstand» og dette skjer ofte hvis en er lite avslappet eller hvis samleie skjer uten såkalt "foreplay". Det kan gjøre vondt å ha samleie selv om man har mistet jomfrudommen, men ikke er våt nok. For det andre finnes det ikke noe som en jomfruhinne, det er bare en myte, om man blør under samleie er det nemlig på grunn av at skjeden blir utvidet for første gang. Man kan også blø uten at det gjør vondt.

Jeg syntes også formuleringen om gutter som skal gjøre det med gutter er feil og frekk. Siden man først snakker om gutter som skal gjøre det med gutter hvorfor snakker man ikke om jenter som skal gjøre det med jenter?

Tips til neste gang: Enten snakk med noen som har erfaring eller helsesøster, for det er sikkert mange som leser dette og får et feil bildet om det å miste jomfrudommen og siden det skal være en fin opplevelse er det lurt å ha et riktig bildet av det som skjer.

Mvh

Wiktoría

Hei Wiktoría.

Tusen takk for din tilbakemelding. Vi i kattenredaksjonen legger oss flat og beklager at et av svarene i klamydiakroken var direkte feil. Selv om klamydiakroken er ment som en humoristisk spalte, skal den ikke være misvisende – noe et av svarene fra forrige utgave dessverre var -. Flertallet i redaksjonen er enig i at jomfruhinnen er en myte. Det er også redaktørene for forrige utgave, men de gjorde ikke en grundig nok jobb da de sjekket innholdet av teksten i klamydiakroken. Dette beklager de på det sterkeste. De to andre svarene som ble gitt til det samme spørsmålet, mener vi derimot gir gode råd og bra informasjon. Ellers er det viktig for oss at skribentene av klamydiakroken har ulike(mengder) erfaringer, og vi legger vekt på kjønnsbalanse for å kunne gi et nyansert svar.

Vi tar denne redaksjonelle feilen på alvor og kommer til å jobbe systematisk for at lignende feil ikke skal gjenta seg.

- Kattenredaksjonen.

Har du lyst til å bidra med noe til neste utgave?
Kontakt en i redaksjonen eller send mail til kattenavisen@gmail.com